

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОКЫРЛАЙСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д. 3, с.Новый Кырлай,
Арский муниципальный район, 422035

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА КЫРЛАЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Үзәк урам, 3 йорт, Яңа Кырлай авылы,
Арча муниципаль районы, 422035

Тел: (84366)56-7-32, факс (84366)56-7-34 E-mail: Nkcl.Ars@tatat.ru

КАРАР

« 16 » июль 2021ел

№ 14

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай муниципаль берәмлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлегетерриториясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 ст., Россия Федерациясе Жир кодексының 11.13 ст нигезендә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында» карарын кушымта нигезендә расларга.

2. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә (<http://arsk.tatarstan.ru>).

3. Өлеге карарның үтәлешен үз өстемә алам.

Яңа Кырлай авыл жирлеге башлыгы

Г.Г.Сәфәров

Яңа Кырлай авыл җирлеге
Башкарма комитетының
16.07.2021, №14
карарына кушымта

**«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа
Кырлай авыл җирлеге җирләрәннән файдалану һәм аларны саклау»
муниципаль программасы**

**«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа
Кырлай авыл җирлеге җирләрәннән файдалану һәм аларны саклау»
муниципаль программасының паспорты**

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Җир кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл җирлеге
Программаны төп эшләүче	Яңа Кырлай авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Яңа Кырлай авыл җирлеге җирләрән саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны гамәлгә ашыру
Программаның билгеләнеше	Яңа Кырлай авыл җирлеге җирләрән саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны гамәлгә ашыру сурогы	2021-2023 еллар
Көтелгән нәтиҗәләр	Җирләрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, начарайган җирләрне торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору	Яңа Кырлай авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Җирләрне саклау һәм рациональ файдалану буенча җир хужаларының һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Яңа Кырлай авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программаны төгәлләштерү кирәк булган саен үткөрелә

Финанслай чыганакалары	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешмалар акчалары хисабына башкарыла
------------------------	---

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә төп проблемалар һәм агымдагы торышына тасвирлама

Жир-әйләнә-тирәмохитнең мөһим өлеше, анны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жирастыбайлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жирнең хужасызлыгы якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы – туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп алмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

«2021 - 2023 елларга Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлегә жирләрненән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алгатаба - Программа) икътисадны ныгыту максатыннан, жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының күбесен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык чылбырының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә, бер буынның дәрәжәсез бузу, урманмы ул, хайваннар дөньясымы, жир экосистемасының бөтенлеген бозылуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа хужасыз карашның функцияләре бозылуга, табигый үзлекләре кимүгә китерә.

Жирләрен саклау жирдән нәтижәле файдаланганда гына уңышлы булырга мөмкин.

Яңа Кырлай авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм анда яшәүчеләрнең имин экологик яшәеше проблемалары бүгенге этапта жирләрен саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеген дәрәжәсендә жирләрен саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөһим хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрен дә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кырлай авыл жирлеген территориясендә рәхсәт ителгән төрле жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы билгеләнешендәге авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территориясендәге көтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан файдаланыла.

Көтүлекләргә барлык кулланучыларны да исәпкә алсак, артык зыян килмәгән. Жирлектәге барлык көтүлекләрдә дә яшел үлән күп.

Гомүмән алганда, жирләрен экологик торышы яхшы, әмма рәхсәтсез ясалган чүпләкләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары,

бурычлары һәм максатчан күрсәткелләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Яңа Кырлай авыл жирлегенә Башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклығы, хисаплылык һәм контрольлек, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максаты-жирләрне һәм туфрактарны пычрату, юкка чыгару, начарайту, бозу һәм башка тискәре йогынты ясамау, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфрактарның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшыртуны тәэмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла.

- житештерү һәм кулану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрдән файдалану һәм саклау нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне начарайту, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган жир кишәрлекләренә, жирләрнең башка тасвирламаларының рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

Өлеге Программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

1) торак пунктларны төзекләндерү;

2) жирләрнең сыйфатын яхшырту;

3) жирләрне нәтижәле файдалану тәэмин ителәчәк.

Программаны гамәлгә ашыру срогы-2021-2023 еллар.

3.Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районыЯңа Кырлай авыл жирлегенә территориясендә жирләрне саклау һәм файдалану нәтижәлелеген арттыру буенча чаралар планлаштырылды.

N	Чара исеме	Финанслау (финанслау чыганагын күрсәтеп), мең сум	Башкаручы	Үтәү срогы	Жаваплы затлар
1.	Чокырларның өске катламын ныгыту	Оешмаларның, шәхси	Жирләрнең урнашу урыны	Даими	Оешма житәкчеләре,

		затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	буенча		шәхси затлар
2.	Гомум таралган файдалы казылмалар карьерларына инвентаризация үткөрү. Әлеге карьерларны конкрет оешмаларга беркетү. Аларны рекультивацияләү проектларын эшләү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе
3.	Карьерларга рекультивация үткөрү	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Карьерлардан файдаланучылар	Даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
4.	Шәхси буаларны, башка гидротехник су объектларын ачыклау һәм әлеге корылмаларны конкрет милекчеләр тарафыннан тикшерү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе
5.	Жирдән файдалану, линия объектлары корылмалары, юл челтәре, чикләнгән файдалану жирләре, сыйфат күрсәткечләре белән жирләрнең бердәм базасын формалаштыру һәм алып бару	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет житәкчесе
6.	Яңа Кырлай авыл жирлеге торак пунктлар территорияләрен	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе

	төзеклөндөрү һәм яшеллөндөрү				
7.	Авыл хужалыгы жирләрән агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән саклау буенча чаралар үткөрү һәм зарарлы организмнардан саклау	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Руководители организации, частные лица
8.	Хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар ителгән жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәмин итү	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыныбуенча	Даими	Руководители организации, частные лица
9.	Рөхсәтсез төзелеш фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
10.	Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану тәртибен жайга сала торган норматив-хокукый актларның шулай ук Яңа Кырлай авыл жирлеге территориясендә жирләрден файдалану тәртибен жайга сала торган башка хокукый актларның үтәлешен гамәлгә ашыру	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
11.	Авыл жирлеге жир кишәрлекләренең максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалану режимының	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе

	үтөлешен контрольдө тоту				
12.	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан, шул исәптән рөхсәтсез чүплекләрдән арындыру буенча даими чаралар оештыру	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
13.	Су эрозиясенә дучар булган урыннарда куаклар һәм агачлар утырту, торак пунктлар эчендә ярларны ныгыту	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
14.	Авыл жирлеге территориясендә рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән файдаланылмаган һәм кулланылмаган жирләрне ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
15.	Жир кишәрлегенә хокукны тиешенчә файдаланмау сәбәпле, хокукны туктату турындагы материалларны судка жибәрү	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
16.	Жир кишәрлекләрен экологик хәл шактый начараюга китерә торган кулану фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
17.	Ашламалар, агулы химикатлар һәм башка куркыныч химик яки биологик матдәләр белән эш итү	Финанслау таләп ителми	Яңа Кырлай авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе

	кағыйдәләрен бозу нәтижәсендә туфракның уңдырышлы катламын агулау, пычрату, бозу яки юк итү фактларын ачыклау				
18.	Махсус шартлары булган жир кишәрлекләрен файдалануны, аларны куллануны (саклау, санитар – сак, су саклау һәм башка зоналарны) тикшереп торуну гамәлгәашыру	Финанслау таләп ителми	Яңа Кырлай авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
19.	Жир законнарын бозу фактлары буенча материалларны РФ законнары белән каралган жаваплылыкка тарту өчен дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенә Арча һәм Өтнә районнары буенча муниципаль ара бүлегенә жиберү	Финанслау таләп ителми	Яңа Кырлай авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе